

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

Przez użyte w Standardach Ochrony Małoletnich, zwane dalej standardach, określenia rozumie się:

1. ustawa - ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,
2. urząd- Urząd Gminy Pilchowice,
3. Wójt - Wójta Gminy Pilchowice,
4. małoletni – osoba poniżej 18 roku życia, w stosunku do którego Gmina Pilchowice jest organizatorem działalności określonej w art. 22b pkt 2 ustawy;
5. krzywdzenie małoletniego – każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny małoletniego popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbanie;
6. personel - każdy pracownik urzędu bez względu na formę zatrudnienia, współpracownik, stażysta, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, którą z racji pełnionej funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z małoletnim
7. opiekun dziecka - rodzic lub opiekun prany, a także rodzic zastępczy,
8. wykonawca – każda osoba, której Gmina Pilchowice na postawie zawartej umowy powierza wykonywanie zadania na rzecz małoletnich lub z udziałem małoletnich;
9. dyrektor placówki oświatowej - dyrektor placówki, której uczniem jest małoletni odbywający praktykę zawodową w urzędzie,
10. standardy - standardy ochrony małoletnich.

§ 2

1. Standardy to zasady dotyczące zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy.
2. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych, dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz małoletnich praktykantów.

Rozdział 2 Zasady bezpiecznej relacji małoletni – personel, zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 3

1. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i indywidualne potrzeby, w tym związane z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Personel traktuje dzieci równo bez względu na ich płeć, status społeczny, sprawność lub niepełnosprawność, , etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
3. Komunikaty bądź działania personelu wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
4. W komunikacji z małoletnimi personel zachowuje cierpliwość i szacunek.
5. Personel szanuje prawo małoletniego do prywatności.

6. Personelowi nie wolno:
  - 1) utrwałać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (np. filmować, nagrywać głos, fotografować),
  - 2) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
  - 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji,
  - 4) stosować działań przemocowych wobec małoletniego.
7. Kontakt personelu z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów służbowych: m.in. opiekuńczych lub wychowawczych, edukacyjnych.
8. Kontakt fizyczny personelu z małoletnim spełnia zasady bezpiecznego kontaktu gdy jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją np. w sytuacji napadu złości, autoagresji oraz zachowań zagrażających małoletniemu..
9. Małoletni mają obowiązek m.in.:
  - 1) przestrzegać zasad dotyczących bezpiecznego zachowania,
  - 2) słuchać i reagować na polecenia personelu,
  - 3) szanować mienie, zachowywać porządek i czystość,
  - 4) szanować prawa innych,
  - 5) akceptować wzajemną indywidualność,
  - 6) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu,
  - 7) informować o swoich potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.

Rozdział 3

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia i składania zawiadomień

§ 4

1. Interwencja to działanie w celu ochrony małoletniego i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem małoletniego i współpracę osób zaangażowanych w ochronę małoletniego krzywdzonego. Podstawowym celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa małoletniemu poprzez szybką i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.
2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące rodzicami tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony innym przestępstwem, doświadcza jednorazowo innej formy przemocy (klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze), należy:
  - 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - 2) powiadomić osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego,
  - 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji,
  - 4) powiadomić rodziców/opiekunów małoletniego.
3. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez inne osoby małoletnie, tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie lub doświadcza jednorazowo innej formy przemocy (szarpanie, popychanie, poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (niestosowne komentarze, wyzwiska) należy:
  - 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - 2) powiadomić osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;

- 3) powiadomić rodziców/opiekunów małoletnich doświadczających przemocy i stosujących przemoc;
  - 4) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji.
4. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez rodziców/opiekunów tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub jest zagrożone jego życie, jest pokrzywdzony inną formą przemocy (zaniedbanie, klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze) należy:
- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego,
  - 2) powiadomić osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego (koordynatora),
  - 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji.

§ 4

1. Personel ma obowiązek monitorować sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracać szczególną uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:
  - 1) wezwać pogotowie, jeśli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji,
  - 2) poinformować koordynatora o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach, co do krzywdzenia małoletniego;
  - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
3. Koordynator sporządza kartę interwencji (załącznik nr 1) oraz o zaistniałej sytuacji zawiadamia rodzica/opiekuna.
4. Koordynator ustala z rodzicem/opiekunem dalsze czynności w tym zakresie. W przypadku gdy zaistnieje taka konieczność, informuje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego odpowiednią instytucję: policję, sąd, prokuraturę, ośrodek pomocy społecznej w celu uruchomienia procedury Niebieskiej Karty, w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia).
5. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem małoletniego, personel ma obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 5

1. Wdrażanie działań związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich podlega okresowej analizie.
2. Koordynator standardów ochrony małoletnich, co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny standardów pod kątem ich dostosowania do aktualnych potrzeb i zgodności z przepisami prawa, następnie proponuje zmiany.
3. Z przeprowadzonej oceny sporządzany jest pisemny protokół.

Rozdział 5
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu
do stosowania standardów

§ 6

1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada koordynator, który także odpowiada za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne i szkoleniowe.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, m. in.:
  - 1) przekazuje personelowi do zapoznania standardy;
  - 2) zbiera indywidualne oświadczenia o zapoznaniu i stosowaniu zapisów "Standardów ochrony małoletnich". Treść oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do standardów.

§ 7

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem i realizowaniem standardów są udostępnione personelowi przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie do 30 dni od ich rozpoczęcia.
2. Personel potwierdza pisemnie zapoznanie się z procedurami i dokumentami, o których mowa w ust. 1.
3. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem standardów udostępniane są na stronie internetowej Urzędu Gminy Pilchowice oraz w formie papierowej bezpośrednio w Urzędzie.

Rozdział 6.

Zasady i sposób udostępniania standardów rodzicom albo opiekunom prawnym
oraz małoletnim

§ 8

1. Małoletni oraz ich rodzice/opiekunowie otrzymują do zapoznania się procedury i dokumenty dotyczące wprowadzenia i realizowania standardów przed rozpoczęciem odbywania praktyki lub stażu.
2. Rodzic/opiekun potwierdza pisemnie zapoznanie się ze standardami.
3. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem standardów udostępniane są w urzędzie oraz zamieszczone na stronie internetowej.

Rozdział 7

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających
małoletniemu i udzielenie mu wsparcia oraz sposób dokumentowania i zasady
przechowywania incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 9

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialny jest koordynator standardów ochrony małoletnich.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m. in.:
  - 1) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, podejmuje działania interwencyjne, a także opracowuje plan wsparcia małoletniego.
  - 2) prowadzi niezbędną dokumentację (zbiór kart interwencji) oraz rejestr zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, według wzoru zgodnego z załącznikiem nr 3 do standardów,
  - 3) przygotowuje plan wsparcia.
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2 przechowywana jest w urzędzie.

Rozdział 8

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi, zachowania niedozwolone

§ 10

1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność.
2. Małoletni mają obowiązek informowania personelu o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej i psychicznej.
3. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych np. papierosów, e-papierosów, alkoholu, substancji, psychoaktywnych, napojów energetycznych.
4. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku innych osób oraz ich nagrywać.
5. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechnianie obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia.

Rozdział 9

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.

§ 11

1. Podczas odbywania praktyk zawodowych lub stażu w urzędzie małoletniemu można zapewnić dostęp do komputera połączonego z siecią internetową, jednak dostęp do stron z treściami szkodliwymi jest ograniczony z wykorzystaniem filtrów sieci.
2. Warunkiem dopuszczenia małoletniego do korzystania z urządzeń jest zapoznanie go z zasadami bezpieczeństwa korzystania z Internetu.
3. Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności:
  - 1) nagrywania rozmów;
  - 2) utrwalania wizerunku personelu lub interesantów,
  - 3) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania ich innym małoletnim lub personelowi.
4. W razie podejrzenia, że małoletni korzysta z urządzenia mobilnego w sposób niewłaściwy personel jest zobowiązany upomnieć małoletniego, a w przypadku braku odpowiedniej reakcji z jego strony, należy sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia.

Rozdział 10

Zasady ustalania planu wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego

§ 12

1. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy w tym pomoc prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę w tym zakresie z rodzicem/opiekunem/dyrektorem placówki, do której uczęszcza małoletni.
2. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
  - 1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z dyrektorem placówki, o której uczęszcza małoletni oraz z innymi instytucjami, jeśli zajdzie taka konieczność;
  - 2) współpraca z rodzicami/opiekunami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienia mu pomocy
  - 3) jeśli to konieczne, podjęcie działań prawnych.

Rozdział 11
Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 13

1. Przed dopuszczeniem personelu do wykonywania obowiązków związanych z pracą z małoletnimi należy:
  - 1) sprawdzić kandydatów do pracy w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (rejestr dostępny na stronie: rps.ms.gov.pl),
  - 2) pobrać od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - 3) pobrać od kandydata oświadczenia o państwie zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Polska i państwie obywatelstwa złożone pod odpowiedzialnością karną oraz pobrania od kandydata informacji z rejestru karnego państw, w których kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat (załącznik nr 4 do standardów),
  - 4) jeżeli prawo państwa zamieszkania, o którym mowa w pkt 3 nie przewiduje wydawania takiej informacji, kandydat składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia o niekaralności za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXVI Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (załącznik nr 5).

Rozdział 12
Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.), w tym:

- 1) personel ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) personel jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego i udostępnienia tych danych wyłącznie w ramach prowadzonej działalności, o której mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

WOJT
Maciej Gogulla